

Pe urmele lui Nicolae Filimon

Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva, cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara, a organizat în ziua de 25 septembrie 2019, la Sala „Liviu Oros” a Centrului Cultural „Drăgan Muntean” din Deva o activitate cultural-educativă sub genericul „Nicolae Filimon și epoca sa”.

Ioan Sebastian Bara

Activitatea a fost dedicată împlinirii anul acesta, la 6 septembrie, a 200 de ani de la nașterea scriitorului și publicistului Nicolae Filimon.

Și de această dată am invitat cu precădere elevi de colegiu și liceu cărora am încercat să le completăm cunoștințele primite la orele de literatură română.

Nu am ales întâmplător această personalitate, ci pentru că oricine dorește să afle cum era lumea românească la începutul secolului XIX nu va putea ocoli informațiile oferite de opera lui Nicolae Filimon. Paginile sale sunt pline de culoare, observațiile sale au o forță extraordinară, oglindă pe care o pune în fața societății ce lăsa în urmă epoca fanariotă și se îndrepta spre modernitate este o oglindă de o precizie remarcabilă, nemiloasă și obiectivă.

Au ales personalitatea lui Nicolae Filimon și pentru că acesta este autorul primului roman modern din literatura română, este primul cronicar muzical și, de loc în ultimul rând, a fost un fidel cronicar al timpului său. Deși autor al unui singur roman, „Ciocoiul vechi și noi”, Nicolae Filimon a zugrăvit în paginile acestuia personaje emblematice, stări

și situații tipice acelor vremuri, a zugrăvit un amplu tablou social, politic, cultural al Bucureștiului înainte de Unirea din 1859. Cei care au vrut să facă o fascinantă călătorie în timp prin Bucureștiul de altădată au avut acest prilej pentru că prezentarea și urmărīt fizul vieții lui Nicolae Filimon: de la copilaria petrecută în mahala sau lenii din București, la anii în care a fost căstăret în strana unor biserici bucureștene, apoi pasiunea pentru muzica italiilor de operă, participarea la primele spectacole ale unor trupe italiene și relatarea acestora în pagini eruditde de cronicii muzicale, l-am vizuat apoi angajat la instituția care va deveni Arhivele Statului, l-am urmărīt alături de mai vîrstnicul său prieten, Anton Pann, și am asistat, spre sfârșitul vieții, la apariția „romantului original” care a marcat începutul romanului românesc modern. De asemenea, l-am însoțit pe Nicolae Filimon în călătoria lui în Ungaria, Austria, Germania și Italia, călătorie care i-a oferit prilejul să facă observații fine și pertinente despre ceea ce a văzut în aceste țări. Prezentarea a urmărīt cu rigurozitate principalele capitole ale vieții lui Nicolae Filimon și con-

tribuția lui la tezaurul cultural românesc.

Nicolae Filimos omul, cu bucuriile și necazurile lui, cu dragostea lui de viață, de petreceri, va fi înalt bine cunoscut și grație caracterizării atât de liniște pe care l-a făcut-o scriitorul Ion Ghica într-o dintre scrisorile sale către Vasile Alecsandri, scrisoare din care afiām că Nicolae Filimon avea un „...caracter independent, nu s-a căciulat niciodată la nimeni; ura și desprețul lipsă de demnitate și lingăirea; modest până la roșii când auzea laude pentru scrisorile lui, n-a bănuit niciodată că era un scriitor de mare merit”. Este un profil moral care poate fi luat drept model și în ziua de azi. Prezentarea vieții și operei lui Nicolae Filimon s-a dorit și un îndemn la lectură astfel încât tinerii prezenți în sală săvină ei înșîși la sursă, să ne treacă pragul și să caute scrisorile lui Nicolae Filimon și scrisorile dedicate lui, acest mare scriitor român, pe nedrept uitat.

Ca de obicei, în finalul prezentării au fost adresate întrebări pe marginea subiectului, iar cel care au dat răspunsuri exacte au fost răsplătiți cu frumoase premii în cărți și diplome oferite de Biblioteca Județeană.

